

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра теорії та історії педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

« 01 » 09 О.Б. Жильцов
2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна інноватика

Змістові модулі «Лідерство та інновації в освіті», «ІКТ в освіті»

для студентів

спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

освітнього рівня: другого (магістерського)

освітньо-наукової програми: 011.00.01 Педагогіка вищої школи

Київ – 2020

Розробники:

Братко Марія Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Козир Маргарита Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Братко Марія Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Козир Маргарита Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол від 31.08.2020 року № 1

Завідувач кафедри Л. Л. Хоружа

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 011.00.01

«Педагогіка вищої школи»

Гарант освітньо-професійної програми 011.00.01 «Педагогіка вищої школи»

 (Л.Л. Хоружа)

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2020 р.

Заступник директора М.А. Машовець

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____

підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____

підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____

підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____

підпис П.І.Б.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування предмета	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна форма навчання	зочна форма навчання
«Педагогічна інноватика»		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	4/120
Курс	5	5
Семестр	10	10
Кількість змістових модулів з розподілом	2	
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	32	16
Модульний контроль	8	8
Семестровий контроль	залік	залік
Самостійна робота	80	80
Змістовий модуль «Лідерство та інновації в освіті»		
Курс	5	5
Семестр	10	10
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	16	8
Модульний контроль	4	-
Самостійна робота	40	52
Семестровий контроль	Залік (інтегрований)	Залік (інтегрований)
Змістовий модуль «ІКТ в освіті»		
Курс	5	5
Семестр	10	10
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	16	8
Модульний контроль	4	-
Самостійна робота	40	52
Семестровий контроль	Залік (інтегрований)	Залік (інтегрований)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи професійної компетентності щодо реалізації механізмів лідерства для впровадження інновацій в системі освіти на основі знань про педагогічну інноватика; сучасних трендів освітньої сфери, зокрема у вищій школі; формування готовності сучасного викладача закладу вищої освіти вирішувати актуальні питання освітньої практики, через розвиток його креативності та формування фахових компетентностей, що сприятимуть інноваційному підходу до вирішення професійних завдань на основі експертизи, оцінки, моделювання, проектування, апробації та реалізації освітніх інновацій, зокрема із використанням ІК-технологій.

Завдання навчальної дисципліни сприяти формуванню:

- *інтегральної компетентності*, яка виявляється у здатності розв'язувати комплексні проблеми професійної діяльності та виконання посадових обов'язків на основі ефективного оволодіння теорії та практики освітньої інноватики;
- *загальних компетентностей*, а саме: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність вчитися і оволодіти сучасними знаннями, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність продукувати нові ідеї, здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології, здатність адаптації та дії в новій ситуації, здатність взаємодіяти з іншими, здатність діяти соціально відповідально і свідомо, здатність брати на себе відповідальність.
- *фахових компетентностей* спеціальності, які виявляються в здатності володіти новими освітніми технологіями, бачити сфери їхнього застосування та доцільно

застосовувати на практиці, розуміти системність, взаємозв'язок і цілісність інноваційних освітніх процесів; на основі вивчення перспективного педагогічного досвіду реалізовувати освітні та педагогічні інновації у власній професійній діяльності; планувати та організовувати інноваційний освітній процес у вищій школі (чітко визначати дидактичну мету, відбирати відповідний зміст, методи, застосовувати варіативні форми навчання); планувати та здійснювати освітній процес, що має прикладний характер використання інноваційних ІТ; доцільно застосовувати інноваційні технології навчання; розробляти та реалізовувати нові методики навчання; знаходити оптимальні засоби реалізації принципу творчої співпраці між всіма суб'єктами освітнього процесу.

3. Результати навчання за дисципліною

- *знати і дотримуватися* основних положень Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту»;
- *володіти* знаннями про сучасні тренди в освіті в цілому та вищій освіті, зокрема;
- *розуміти* сутність базових понять педагогічної інноватики та лідерства в освіті;
- *знати* структуру і динаміку розвитку освітніх інноваційних процесів;
- *знати* особливості та структуру інноваційної професійної діяльності викладача вищої школи;
- *розуміти* сутність лідерства в освіті;
- *розуміти* інноваційний характер сучасних методів, форм, технологій організації освітнього процесу у вищій школі;
- *знати* сучасні інтерактивні технології навчання та *вміти* їх реалізовувати в освітньому процесі вищої школи;
- *знати* особливості організації електронного навчання, сучасних цифрових інструментів та ресурсів для забезпечення освітнього процесу;
- *розуміти* та враховувати вплив соціальних та особистісних факторів на перебіг інноваційних педагогічних процесів;
- *володіти* операціями аналізу, синтезу, співставлення, порівняння педагогічних явищ і процесів для вирішення різних професійних завдань;
- *вміти* будувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію, дотримуватися правил ефективної комунікації та норм професійної етики;
- *вміти* ефективно застосовувати сучасні освітні технології (дистанційні, активні, мультимедійні);
- *вміти* самовдосконалюватись, застосовуючи різноманітні освітні ресурси;
- *вміти* проявляти лідерський потенціал та лідерські уміння у вирішенні організаційно-управлінських завдань інноваційної діяльності;
- *вміти* усвідомлювати, переосмислювати особистісний та професійний досвід.

**Структура програми навчальної дисципліни
Тематичний план навчальної дисципліни для денної форми навчання**

№ п/п	Назви теоретичних розділів, тем	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль «ЛІДЕРСТВО ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ»								
Модуль I. ТЕОРІЯ ЛІДЕРСТВА ТА ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ ОСВІТІ								
1.	Лідерство в діяльності викладача вищої школи.	14	4	2		2	10	
2.	Педагогічна інноватика та інноваційні процеси у вищій освіті.	14	4	2		2	10	
	<i>Разом</i>	30	8	4		4	20	
Модуль II. ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ								
3.	Інновації в організації освітнього процесу.	14	4	2		2	10	
4.	Технології навчання на основі активізації пізнавальної активності здобувачів освіти	14	4	2		2	10	
	<i>Разом</i>	30	8	4		4	20	
Змістовий модуль «ІКТ В ОСВІТІ»								
Модуль III. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО								
5.	Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми. Особливості педагогічної науки в умовах інформатизації освіти	14	4	2	2		10	
6.	Рішення дидактичних задач за допомогою ІКТ	14	4	2	2		10	
	<i>Разом</i>	30	8	4	4		20	
Модуль IV. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО								
7.	Інформаційно-комунікаційні засоби і методи навчання та організації освітнього процесу у ЗВО	14	4	2	2		10	
8.	Методика використання ІКТ у практиці викладача-предметника	14	4	2	2		10	
	<i>Разом</i>	30	8	4	4		20	
	<i>Разом за навчальним планом</i>	120	32	16	8	8	80	

Тематичний план навчальної дисципліни для заочної форми навчання

№ п/п	Назви теоретичних розділів, тем	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль «ЛІДЕРСТВО ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ»								
Модуль I. ТЕОРІЯ ЛІДЕРСТВА ТА ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ ОСВІТІ								
1.	Лідерство в діяльності викладача вищої школи.	12	2	1		1	10	
2.	Педагогічна інноватика та інноваційні процеси у вищій освіті.	12	2	1		1	10	
	<i>Разом</i>	24	4	2		2	20	
Модуль II. ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ								
3.	Інновації в організації освітнього процесу.	18	2	1		1	16	
4.	Технології навчання на основі активізації пізнавальної активності здобувачів освіти	18	2	1		1	16	
	<i>Разом</i>	36	4	2		2	32	
Змістовий модуль «ІКТ В ОСВІТІ»								
Модуль III. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО								
5.	Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми. Особливості педагогічної науки в умовах інформатизації освіти	12	2	1	1		10	
6.	Рішення дидактичних задач за допомогою ІКТ	12	2	1	1		10	
	<i>Разом</i>	24	4	2	2		20	
Модуль IV. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО								
7.	Інформаційно-комунікаційні засоби і методи навчання та організації освітнього процесу у ЗВО	18	2	1	1		16	
8.	Методика використання ІКТ у практиці викладача-предметника	18	2	1	1		16	
	<i>Разом</i>	36	4	2	2		32	
	<i>Разом за навчальним планом</i>	120	16	8	4	4	104	

4. Програма навчальної дисципліни
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ЛІДЕРСТВО ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ
МОДУЛЬ І. ТЕОРІЯ ЛІДЕРСТВА ТА ІННОВАЦІЙ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Лекція 1. ЛІДЕРСТВО У ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ (2 год.)

Сутність понять «лідер», «лідерство», «лідерство в освіті». Лідерство як якісно новий рівень управління. Лідер: типи, ролі, функції, якості.

Лідерство в освітній діяльності. Ролі, функції та компетенції керівника-лідера у сфері освіти. Управління в сфері освіти на засадах лідерства. Головні компетенції лідера – інноваційність як готовність до змін та емоційний інтелект. Теорія Г. Гарнера про множинність інтелекту. Сучасний викладач вищої школи як лідер інновацій в освітній діяльності. Стратегії розвитку лідерського потенціалу викладача вищої школи. Підходи до навчання лідерству в сучасній вищій школі.

Ключові слова: лідерство, лідерські якості, лідерство в освіті, інноваційна діяльність викладача, готовність викладача до інноваційної діяльності.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 6

Додаткові: 1, 4, 11, 12, 13, 14, 22, 24, 29.

Лекція 2. ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА ТА ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ВИЩІЙ ОСВІТІ (2 год.)

Поняття та сутність інноваційних процесів в освіті. Інноваційність і новаторство. Педагогічна інноватика як наука: сутність, мета, предмет, об'єкт, завдання. Методологічні основи педагогічної інноватики. Класифікація педагогічних інновацій (нововведень). Характеристика інновацій в освіті.

Сутність та структура інноваційного освітнього процесу. Закони перебігу інноваційних освітніх процесів та принципи управління ними. Технологія педагогічних нововведень. Рівні інновацій. Інноваційні стратегії розвитку вищої освіти.

Умови ефективності інноваційних освітніх процесів. Соціально-психологічні чинники успішності впровадження інновацій. Типи особистості залежно від установки до нововведень. Рольові позиції в організації інновацій (постачальник проблеми, новатор, ініціатор, розробник, експерт, виконавець, організатор, користувач). Характеристика інноваційного викладача 21 століття та його нові ролі (розробник програм, фасилітатор, тьютор, експерт, модератор, наставник, презентатор, тренер, наставник, менеджер, консультант, методист, адміністратор, лектор, перемовник, керівник-лідер, дослідник, психолог, андрагог, агент змін).

Ключові слова: педагогічна інноватика, інновація, педагогічна інновація, інноваційна педагогічна діяльність, інноваційний освітній процес, інноваційні стратегії, антиінноваційні психологічні бар'єри.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 4.

Додаткові: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 16, 27, 28, 29.

МОДУЛЬ ІІ. ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Лекція 3. ІННОВАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ (2 год.)

Відмінності традиційного та інноваційного навчання у вищій школі за різними параметрами. Виникнення і розвиток сучасних технологій навчання у вищій школі в контексті вимог постіндустріального суспільства. Сучасні підходи до навчання: особистісно зорієнтований, креативний, антропологічний, культурологічний, соціологічний, інформаційний, холізм, технологічний.

Загальна характеристика інноваційних технологій навчання у закладах вищої освіти: інформаційні технології, технології дистанційного навчання, модульні технології як відкриті системи навчання (модульно-тьюторна система), технологія ситуаційного навчання (кейс-

метод), технології дослідницького (евристичного) навчання (навчання на дослідженнях), проектне навчання, імітаційні технології навчання (ігрові, тренінгові, дискусійні, навчання у співробітництві), критична (екстремальна) ситуація як навчальна модель, адаптивне навчання. Педагогічні основи управління особистісним і професійним розвитком здобувача освіти за посередництва освітнього середовища закладу вищої освіти.

Ключові слова: традиційне навчання, інноваційне навчання, інноваційні технології навчання.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 4, 7, 8.

Додаткові: 2, 3, 7, 8, 9, 10, 18, 19, 23, 26.

Лекція 4. ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ (2 год.).

Особливості технологій навчання на основі активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти (технології кооперативного навчання, ігрові технології, технологія проблемного навчання, інтерактивні технології навчання, тренінгові технології). Вимоги до застосування. Критерії ефективності.

Види та різновиди технологій кооперативного навчання (види: взаємне навчання, групове навчання, діалог у навчанні; різновиди: «Думай – працюй у парі - ділись», «Формулой – ділись – слухай – створи», «Скажи і переключись», «Зупинись. Починай. Продовжуй», «Круглий стіл», «Кути», «Навчання разом», «Графіті (Карусель)», «Мозковий штурм», «Групове дослідження», «Ажурна пилка».

Особливості імітаційних технологій навчання. Ігрові технології: концептуальні засади, цільові орієнтації, класифікація. Основні ігрові технології (ділові ігри, імітаційні ігри, операційні ігри, виконання ролей, діловий театр, психодрама та соціодрама), особливості їхньої організації та проведення.

Технології опрацювання дискусійних питань (дискусія: дискусія-диступ, конференція, дискусія в засобах масової інформації, прогресивна дискусія, дискусія-змагання; дебати: класичні дебати за П. Попером, вільні дебати у відкритих аудиторіях, панельні дебати, симпозіум, експрес-дебати, модифіковані дебати, круглий стіл, «акваріум», підсумкові дебати.

Сучасний тренінг: ключові ознаки, структура, технології підготовки та проведення. Ключові компетенції тренера. Види тренінгів: соціально-психологічний тренінг, професійний (бізнес) тренінг, відкритий тренінг, закритий (корпоративний) тренінг, стандартний тренінг.

Ключові слова: технологія навчання, інтерактивні технології, технології навчання на основі активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, технології кооперативного навчання, ігрові технології, технологія проблемного навчання, інтерактивні технології навчання, тренінгові технології).

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 5, 7, 8.

Додаткові: 3, 8, 9, 10, 18, 19, 20, 26.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ІКТ В ОСВІТІ МОДУЛЬ III. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ВНЗ

Лекція 5. Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми. Особливості педагогічної науки в умовах інформатизації освіти (2 год.)

Вступ. Сучасна парадигма освіти: фундаментальні концепції та підходи (загальна характеристика). ІКТ як засіб реалізації концепцій гуманізації та демократизації освіти. ІКТ як засіб реалізації концепції особистісно-орієнтованого навчання та індивідуалізації. ІКТ як засіб підвищення ефективності та якості освіти. ІКТ як засіб реалізації положень

Болонського процесу про безперервну освіту. Інформатизація освіти як галузь педагогічних знань. Цілі, завдання, основні поняття. Перспективні питання розвитку педагогічної науки в умовах інформатизації освіти. Дидактичні функції ІКТ в освітньому процесі. Дидактичні умови ефективного використання ІКТ в освітньому процесі. Підготовка педагогічних кадрів та студентів до використання ІКТ в освіті. Психолого-педагогічні та санітарно-гігієнічні проблеми використання ІКТ в навчальному процесі школи та ЗВО.

Ключові слова: освітня парадигма, гуманістичні принципи, самореалізація особистості студента, демократизація управління ЗВО, демократизація навчального процесу, навчальний стиль, особистісно-орієнтований підхід, індивідуалізація, безперервна освіта, інформатизація освіти, інформаційне середовище; психолого-педагогічні та дидактичні основи використання ІКТ, дидактичні функції ІКТ, дидактичні принципи використання ІКТ, дидактичні умови застосування ІКТ.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7.

Додаткові: 2-5, 8.

Лекція 6. Рішення дидактичних задач за допомогою ІКТ (2 год.)

Активізація пізнавальної діяльності учнів за допомогою ІТ. Реалізація принципів активності та інтерактивності. Модульно-рейтингова система навчання на основі ІТ. Теоретичні основи і принципи інтеграції ІТ в навчальний процес. Поєднання традиційних методів навчання з інноваційними методами навчання на основі ІТ. Автоматизація навчального процесу та інноваційні технології.

Ключові слова: інновація та автоматизація у навчальному процесі, інтеграція ІТ в освітній процес, принципи активності та інтерактивності.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 5-7.

Додаткові: 3, 4, 6.

МОДУЛЬ IV. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

Лекція 7. Інформаційно-комунікаційні засоби і методи навчання та організації освітнього процесу ЗВО (2 год.)

Поняття «технологія навчання», «педагогічна технологія навчання», «інформаційна технологія навчання» (педагогічне та технологічне визначення). Інформаційно-комунікаційні засоби навчання: загальна характеристика та класифікація. Загальні дидактичні вимоги до них. Комп'ютерні засоби навчання. Електронні навчальні програми та матеріали. Навчальні ігри. Графіка. Мультимедійні засоби навчання. Методика використання електронних підручників. Метод проектів з використанням ІКТ. Методика застосування Інтернет технологій у навчальному процесі. Онлайн-конференції. Можливості Інтернет навчання. Методика організації та застосування дистанційного навчання. Методика організації та проведення контролю знань на основі ІКТ.

Ключові слова: дидактичні основи використання електронних підручників, онлайн-конференція, дистанційне навчання; педагогічний та технологічний підхід до ІКТ, засоби навчання, електронні, комунікаційні та мультимедійні засоби навчання.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4

Додаткові: 3, 5, 6.

Лекція 8. Методика використання ІКТ в практиці викладача-предметника (2 год.)

Особливості та методика використання ІКТ в освітньому процесі вивчення іноземних мов та дисципліни «Українська мова та література». Особливості та методика використання ІКТ в процесі вивчення інших дисциплін. ІКТ в роботі класного керівника та куратора. ІКТ в роботі адміністративних працівників школи та ЗВО. Методика та вимоги до оформлення

предметного кабінету з інформаційно-комунікаційними засобами і технологіями навчання. Особливості використання ІКТ в середній освіті та у ЗВО.

Ключові слова: підвищення ефективності освітнього процесу з дисципліни, дидактичні можливості ІКТ, організаційні можливості ІКТ, технічне обладнання кабінету.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 4.

Додаткові: 3-6.

5. Контроль навчальних досягнень

5.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів для денної форми

Види діяльності студента	МОДУЛЬ 1								МОДУЛЬ 2								МОДУЛЬ 3								МОДУЛЬ 4							
	Максимальна к-сть балів за оцінювання		Кількість оцінювань		Максимальна кількість балів		Кількість оцінювань		Максимальна кількість балів		Кількість оцінювань		Максимальна кількість балів		Кількість оцінювань		Максимальна кількість балів		Кількість оцінювань		Максимальна кількість балів											
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2										
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2										
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2										
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-										
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	-	-	-	-	2	20	2	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-										
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2										
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1										
Разом			9	59	9	59	9	59	9	59	9	59	9	59	9	59	9	59	9	59	9	59										
Максимальна кількість балів	236																															
Розрахунок коефіцієнта	$236 : 100 = 2,36$																															

5.2. Система оцінювання навчальних досягнень студентів для заочної форми

Види діяльності студента	МОДУЛЬ 1								МОДУЛЬ 2								МОДУЛЬ 3								МОДУЛЬ 4							
	Максимальна к-сть балів за оцінювання		Кількість оцінювань		Максимальна кількість балів		Кількість оцінювань		Максимальна кількість балів		Кількість оцінювань		Максимальна кількість балів		Кількість оцінювань		Максимальна кількість балів		Кількість оцінювань		Максимальна кількість балів											
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1										
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1										
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1										
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-										
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	-	-	1	10	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-										
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2										
Виконання модульної роботи	25																															
Разом			22		22		22		22		22		22		22		22		22		22											
Максимальна кількість балів	88																															
Розрахунок коефіцієнта	$88 : 100 = 0,88$																															

5.3. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми та завдання для самостійної роботи	Кількість	
		годин	балів
Змістовий модуль I Модуль I			
1	Впорядкувати словник основних термінів та понять модуля	4	2
2	Скласти опорний конспект теми у вигляді логічно-змістової схеми	4	2
3	Підготувати інформацію про сучасні підходи до тлумачення феномену лідерства на основі наукових та науково-публіцистичних джерел	6	3
4	Сформулювати можливий перелік інноваційної діяльності викладача в сучасному університеті (коледжі) (на вибір здобувача освіти)	2	1

5	Написати есе на тему: «Я – лідер, агент освітніх змін»	4	2
Всього		20	10
Модуль II			
7	Впорядкувати словник основних термінів та понять модуля	4	2
8	Скласти опорний конспект теми у вигляді логічно-змістової схеми	4	2
9	Впорядкувати каталог статей за проблемою визначення «Моя книжкова полиця»	4	2
10	Розробити презентацію сучасної технології навчання на основі активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти та презентувати на загал	8	4
Всього		20	10
Змістовий модуль II. Модуль III			
11	Розробити презентаційний проєкт обґрунтування ролі ІТ як засобу реалізації положень Болонського процесу про безперервну освіту.	4	3
12	Окреслити актуальні питання інформатизації освіти як певної галузі педагогічних знань: цілі, завдання, основні поняття (формат - есе).	4	1
13	На основі карти «Навички XXI століття» сформулювати сучасні вимоги до методичних матеріалів, що забезпечують особистісно зорієнтоване навчання з використанням засобів ІКТ.	4	2
14	Окреслити проблеми підготовки педагогічних кадрів і студентів до використання ІТ в освіті для проведення відповідної онлайн-дискусії.	4	2
15	За допомогою відповідного Інтернет-ресурсу створити Інформаційну Карту психолого-педагогічної діагностики студентів групи на основі ІКТ (інформацію розмістити в Блозі).	4	2
Всього		20	10
Модуль IV			
17	Розробити інтерактивну лекцію із використанням ІКТ (у форматі SWAY).	5	2
18	Охарактеризувати специфіку організації та проведення відеоконференції.	4	2
19	На основі аналізу інформації, представленої в мережі Інтернет, презентувати закордонний досвід застосування інформаційних і комунікаційних технологій в освіті (формат презентації – за вибором магістранта).	4	3
20	На основі інструментарію мультимедіа-технологій (ММТ) розробити освітні проєкти, які б реалізували міжпредметні зв'язки (освітні платформи PowToon, Prezi, Slides).	7	3
Всього		20	10
Разом		80	40

Критерії оцінювання самостійної роботи		Кількість балів
1.	Своєчасність виконання роботи	1
2.	Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	2
3.	Різноманітність використаних джерел	2

5.5. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі модульної контрольної роботи.

Кількість балів	Характеристика
20 - 25	модульна контрольна робота характеризується відсутністю помилок, що засвідчує про сформовані вміння та міцні знання матеріалу, які складають зміст модуля
15 - 19	у модульній контрольній роботі наявні незначні помилки
9 - 14	у модульній контрольній роботі наявні суттєві помилки, частину з яких студент спроможний усунути у разі незначної допомоги викладача
0 - 8	у роботі наявні суттєві помилки; студент потребує постійного роз'яснення викладача, щоб усунути виявлені помилки

I модульна контрольна робота:

– Тестові завдання закритої форми для перевірки теоретичних знань з теми.

– Відкриті запитання та завдання:

1. Схарактеризуйте основні риси справжніх лідерів в освіті.
2. Спроектуйте власну програму розвитку лідерських якостей «Лідер в мені».
3. Поясніть чим відрізняється в сфері освіти управління на засадах лідерства від традиційного управління.
4. Поясніть значення емоційного інтелекту для викладача вищої школи.
5. Схарактеризуйте об'єкт, предмет, завдання педагогічної інноватики.

6. Поясніть логіку перебігу інноваційних освітніх процесів та принципи управління ними.
7. Наведіть характерні риси викладача-новатора вищої школи.
8. Опишіть сутність нових ролей викладача вищої школи, обравши з переліку не менше 5 таких ролей (розробник програм, фасилітатор, тьютор, експерт, модератор, наставник, презентатор, тренер, наставник, менеджер, консультант, методист, адміністратор, лектор, перемовник, керівник-лідер, дослідник, психолог, андрагог, агент змін).
9. Поясніть від яких чинників залежить успішність упровадження інновацій.

II модульна контрольна робота:

*Тестові завдання закритої форми для перевірки теоретичних знань з теми.
Відкриті запитання та завдання:*

1. Поясніть сутнісні відмінності між традиційним та інноваційним навчанням у вищій школі.
2. Схарактеризуйте чинники, які впливають на упровадження інноваційних технологій навчання в сучасній вищій школі.
3. Схарактеризуйте сучасні підходи до навчання, обравши з переліку не менше 3 таких підходів (особистісно зорінтований, креативний, антропологічний, культурологічний, соціологічний, інформаційний, холізм, технологічний).
4. Коротко схарактеризуйте сутність інноваційних технологій навчання у закладах вищої освіти.
5. Схарактеризуйте особливості інноваційної технології навчання у сучасній вищій школі, обравши з переліку не менше 2 (інформаційні технології, технології дистанційного навчання, модульні технології як відкриті системи навчання (модульно-тьюторна система), технологія ситуаційного навчання (кейс-метод), технології дослідницького (евристичного) навчання (навчання на дослідженнях), проєктне навчання, імітаційні технології навчання (ігрові, тренінгові, дискусійні, навчання у співробітництві), критична (екстремальна) ситуація як навчальна модель, адаптивне навчання).

III модульна контрольна робота:

1. Охарактеризувати дидактичні основи використання ІТ в освітньому процесі ВНЗ.
2. Окреслити актуальні питання інформатизації освіти як певної галузі педагогічних знань. Визначити цілі, завдання, основні поняття.
3. Аргументувати доцільність впровадження модульно-рейтингової системи навчання на основі ІТ.
4. Визначити перспективні питання розвитку педагогічної науки в умовах інформатизації освіти.
5. Окреслити проблеми підготовки педагогічних кадрів і студентів до використання ІТ в освіті.
6. Розробити вимоги до методичних матеріалів, що забезпечують особистісно зорінтоване навчання з використанням засобів ІКТ.
7. Довести вагомість реалізації принципів активності та інтерактивності у процесі впровадження ІТ в освітній процес ЗВО.
8. Проаналізувати психолого-педагогічні та санітарно-гігієнічні проблеми використання ІТ в освітньому процесі школи та ЗВО.
9. Розробити вимоги до обладнання та оснащення кабінету ІТ із заданою кількістю персональних комп'ютерів в освітньому навчальному закладі.
10. Інформатизація освітнього процесу та інноваційні технології: переваги та недоліки

IV модульна контрольна робота:

1. Скласти методичні рекомендації щодо обладнання та використання кабінету ІТ в освітньому навчальному закладі.
2. Охарактеризувати інформаційно-комунікаційні методи навчання у ВНЗ. Довести їх актуальність.
3. Проаналізувати доцільність активізації пізнавальної діяльності учнів за допомогою ІТ.
4. На основі інструментарію Мультимедіа-технології (ММТ) розробити освітні проекти, які б реалізували міжпредметні зв'язки.
5. За результатами інформації, представленої в мережі Інтернет, дати порівняльну характеристику тестових завдань, що використовуються для діагностики навчальних досягнень студентів різних регіонів, країн тощо.
6. Охарактеризувати специфіку методу проектів із використанням ІТ.
7. Визначити особливості створення та використання електронних навчальних програм і матеріалів.
8. Проаналізувати специфіку методик використання електронних підручників в освітньому процесі ВНЗ.
9. Визначити доцільність використання в освітньому процесі навчальних ігор, графіки.
10. Розробити проект семінарського заняття із використанням ІКТ (у форматі ppt).

5.6. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестрове оцінювання здійснюється у формі заліку.

5.7. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Сутність лідерства та його складові.
2. Види та типи лідерства.
3. Лідер: типи, ролі, функції, якості.
4. Лідерство в освітній діяльності.
5. Ролі, функції та компетенції керівника-лідера у сфері освіти.
6. Головні компетенції лідера. Розвиток лідерських якостей.
7. Сучасний викладач вищої школи як лідер інновацій в освітній діяльності.
8. Підходи до навчання лідерству в сучасній вищій школі.
9. Педагогічна інноватика як наука.
10. Сутність інноваційного освітнього процесу.
11. Етапи педагогічних інновацій («життєвий цикл нововведення»).
12. Рівні педагогічних інновацій.
13. Сучасні підходи до оцінювання педагогічних інновацій.
14. Характеристики інноваційного викладача 21 століття.
15. Нові ролі сучасного викладача вищої школи.
16. Відмінності традиційного та інноваційного навчання у вищій школі.
17. Характеристика сучасних підходів до навчання.
18. Загальна характеристика інноваційних технологій навчання у закладах вищої освіти.
19. Сутнісні характеристики конкретних інноваційних технологій навчання (інформаційні технології, технології дистанційного навчання, модульні технології як відкриті системи навчання (модульно-тьюторна система), технологія ситуаційного навчання (кейс-метод), технології дослідницького (евристичного) навчання (навчання на дослідженнях), проектне навчання, імітаційні технології навчання (ігрові, тренінгові, дискусійні, навчання у співробітництві), критична (екстремальна) ситуація як навчальна модель, адаптивне навчання).
20. Особливості управління особистісним і професійним розвитком здобувача освіти за посередництва освітнього середовища закладу вищої освіти.
21. Особливості технології кооперативного навчання.
22. Специфіка ігрових технологій.

23. Особливості реалізації технологій проблемного навчання.
24. Особливості сучасних інтерактивних та тренінгових технологій навчання
25. Інформатизація суспільства як соціальний процес і його основні характеристики.
26. Вплив інформатизації на сферу освіти.
27. Цілі і завдання впровадження інформаційних та комунікаційних технологій у навчальний процес.
28. Основні напрямки впровадження засобів інформаційних та комунікаційних технологій в освіту.
29. Дидактичні властивості і функції інформаційних і комунікаційних технологій.
30. Фактори інтенсифікації навчання, що реалізуються при використанні засобів інформаційних та комунікаційних технологій.
31. Вплив ІКТ на педагогічні технології.
32. Електронні засоби навчального призначення. Програмно-методичне забезпечення. Педагогічна доцільність використання електронних засобів навчального призначення.
33. Типологія електронних засобів навчального призначення за функціональним призначенням.
34. Типологія електронних засобів навчального призначення з методичного призначенням.
35. Інструментальні програмні засоби для розробки електронних матеріалів навчального призначення.
36. Вимоги до електронних засобів навчального призначення.
37. Система засобів навчання на базі інформаційних і комунікаційних технологій.
38. Інформаційно-предметне середовище з вбудованими елементами технології навчання.
39. Навчально-матеріальна база забезпечення процесу інформатизації освіти.
40. Засоби автоматизації інформаційно-методичного забезпечення навчального закладу.
41. Перспективні напрями розробки і використання засобів інформаційних та комунікаційних технологій в освіті.
42. Види інформаційно-навчальної взаємодії при роботі в комп'ютерних мережах.
43. Телеконференції освітнього і навчального призначення.
44. Використання Інтернет-ресурсів для організації навчально-освітньої діяльності.
45. Навчальні телекомунікаційні проекти (УТП). Типологія УТП.
46. Організація виконання навчальних телекомунікаційних проектів. Координація проектної діяльності при роботі в комп'ютерній мережі.
47. Можливості реалізації особистісно зорієнтованого навчання за допомогою засобів інформаційних та комунікаційних технологій.
48. Психолого-педагогічна діагностика на основі інформаційних і комунікаційних технологій.
49. Педагогічна інформаційна система моніторингу якості освіти.
50. Експертні та аналітичні методи оцінки електронних засобів навчального призначення.
51. Принципи поєднання традиційних та комп'ютерно-орієнтованих методичних підходів до вивчення навчального предмета.
52. Зміна в організації та методах навчання при введенні інформаційних і комунікаційних технологій.

5.8. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	100 – 90	A
Дуже добре	82 – 89	B
Добре	75 – 81	C
Здійнятно	69 – 74	D
Достатньо	60 – 68	E
Незадовільно (з можливістю повторного складання)	35 – 59	Fx
Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	1-34	F

6. Навчально-методична карта дисципліни «Педагогічна інноватика»

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Модулі	Модуль I		Модуль II		Модуль III		Модуль IV	
Назва модуля	Педагогічна інноватика та лідерство		Інновації в освітньому процесі закладу вищої освіти		ІКТ засоби і методи навчання та організації освітнього процесу ЗВО		Методика застосування ІКТ в освітньому процесі ЗВО	
К-ть балів за модуль	59 балів		59 балів		59 балів		59 балів	
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	Лідерство в діяльності викладача вищої школи.	Педагогіка на інноватика та інноваційні процеси у вищій освіті.	Інновації в організації освітнього процесу.	Технології навчання на основі активізації пізнавальної активності здобувачів освіти	Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми	Рішення дидактичних задач за допомогою ІКТ.	Інформаційно-комунікаційні засоби і методи навчання у ЗВО.	Методика використання ІКТ у практиці викладача-предметника.
К-ть балів	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Теми семінарських занять	Сучасний викладач вищої школи як провайдер інновацій та лідер змін	Інновації та інноваційні процеси в освіті	Підготовка викладача вищої школи до впровадження інноваційних технологій навчання	Методика застосування інноваційних технологій навчання в освітньому процесі вищої школи	Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми	Дидактичні основи використання ІТ	Управління освітнім процесом ЗВО засобами ІТ.	Методика використання ІТ в практиці викладача-предметника
К-ть балів	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)
Робота на семінарах	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)		Модульна контрольна робота (25 балів)		Модульна контрольна робота (25 балів)		Модульна контрольна робота (25 балів)	
Підсум. контр.	ПКМ (залік)							

7. Рекомендовані джерела до курсу

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Основні:

1. Бізо Л., Ібрагімова І., Кікоть О., Барань Є., Федорів Т. *Розвиток лідерства*. К.: Проект «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні», 2012. 400 с.
2. Волошина О.В. *Педагогіка інновацій у вищій школі. Навчально-методичний посібник*. Вінниця, 2014. 161 с.
3. Дичківська І.М. *Інноваційні педагогічні технології*. К.: Академвидав, 2012. 352 с.
4. Козак Л. В. *Підготовка майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології до інноваційної професійної діяльності: монографія*. К.: ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2014. 600 с.
5. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. *Освітні технології: навчальний посібник*. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.
6. Сергеева Л.М., Кондратьєва В.П., Хромей М.Я. *Лідерство: навч. посіб.* Івано-Франківськ, 2015. 296 с.
7. Сисоєва С. О. *Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник*. К.: ВД «ЕКМО», 2011. 320 с.
8. Стрельніков В. Ю. *Сучасні технології навчання у вищій школі*. Полтава : ПУЕТ, 2013. 309 с.

Допоміжні:

1. Бальдони Дж. *Лидировать со смыслом. Дать вашей компании стимул верить в себя*. Перевод с англ. Е.Деревянко. Москва: Эксмо, 2014. 240 с.
2. Братко М.В. *Управління професійною підготовкою фахівців в освітньому середовищі університетського коледжу: теорія і практика: монографія*. Кам'янець-Подільський: «Аксиома», 2017. 424 с.
3. Дирксен Дж. *Искусство обучать: как сделать любое обучение нескудным и эффективным*; пер. с англ. Ольги Долговой. Москва. Из-во "Манн, Иванов и Фербер". 2013. 263 с.
4. Драйден Г., Вос Дж. *Революція в навчанні*. Пер. з англ. М. Олійник. Львів: Літопис, 2005. 542 с.
5. *Інновації як основа змін освітньої практики. Інформаційно-методичний збірник*. Упорядник Г.О. Сиротенко. Полтава: ПОІППО, 2005. 160 с.
6. *Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху. Інформаційно-методичний збірник*. Упорядник Г.О. Сиротенко. Полтава: ПОІППО, 2006. 124 с.
7. Калашнікова С.А. *Навчання дорослих: тенденції, особливості, методи, підходи: [навч-метод. матер.]*. К.: Проект «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», 2007. 60 с.
8. Калашнікова С.А. *Підготовка і проведення тренінгів: технологія та методологія: [навч-метод. матер.]*. К.: Проект «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», 2007. 64 с.
9. Калашнікова С.А. *Навчання дорослих на основі компетентісноорієнтованого підходу: [навч-метод. матер.]*. К.: Проект «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», 2008. 60 с.
10. Калашнікова С.А. *Підготовка і проведення тренінгів на основі компетентісноорієнтованого підходу: [навч-метод. матер.]*. К.: Проект «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», 2008. 64 с.
11. Келлі Т., Келлі Д. *Творча впевненість. Як розкрити свій потенціал*. Київ.: Основи, 2017. 296 с.
12. Кетс де Врис М. *Мистика лідерства: розвиток емоціонального інтелекту*. Перевод с англ. М. Шалуновой. 5-е изд. Москва: Альпина Паблишер, 2012. 276 с.
13. Кові Стівен Р. *7 звичок надзвичайно ефективних людей*. Пер. з англ. О. Любенко. 2-е вид., стер. Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2016. – 316 с.
14. Кові Шон. *7 звичок високоефективних підлітків*. Пер. з англ. Р.Паранька. Львів: Видавництво Старого Лева, 2017. 251 с.
15. Козак Л. В. *Науковий тезаурус інноваційної освіти. Освітологія: науково-методичний щорічник, польсько-українське / українсько-польське видання*. К.: ВП «Едельвейс». 2013. Випуск II. С. 74-81.

16. Кушнір В., Кушнір Г., Рожкова Н. Інноваційність освіти як дидактичний принцип. *Рідна школа*. 2012. №6 (990). С.3–8.
17. Левитин Д. *Путеводитель по лжи. Критическое мышление в эпоху пост правды*. Перевод с англ. О. Терентьева. – Москва: Манн, Иванов и Фербер, 2018. – 272 с.
18. ЛеФеве Л. *Искусство объяснять. Как сделать так, чтобы тебя понимали с полуслова*. Перевод с англ. Г.Федотова. 4-е изд. Москва: Манн, Иванов и Фербер, 2016. – 229 с.
19. Оклі Б. *Навчатися вчитися. Як запусити свій мозок*. Пер. з англ. А. Замощний. – Київ.: Наш формат, 2018. – 272 с.
20. *Освітні технології: Навч.-метод. посібник/* О.М. Пехота, А.З. Кіхтенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2002. – 256с.
21. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності (від 07.11.2000 № 522) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z2111>
22. Решина Л. В., Реутова Е. Г. *Тенденции развития образования в XXI веке в условиях современной глобализации*. Педагогическое мастерство: материалы VII Междунар. науч. конф. (г. Москва, ноябрь 2015 г.). М.: Буки-Веди, 2015. С. 22-24. URL: <https://moluch.ru/conf/ped/archive/184/8958/> (Дата звернення: 2017-11-28)
23. Робінсон К. *Освіта проти таланту. Сила творчості*. Пер. з англ. Г. Лелів. – Львів: Літопис, 2017. 256 с.
24. Робінсон К., Ароніка Л. *Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту*. Пер. з англ. Г. Лелів. Львів: Літопис, 2018. 258 с.
25. Рубін Г. *Проект щастя*. Пер. з англ. А.Саган. Львів:Видавництво Старого Лева, 2017. 368 с.
26. Селевко Г.К. *Энциклопедия образовательных технологий: В 2 т. Т. 1, Т.2*. М.: НИИ школьных технологий, 2006.
27. Урусський В. І. *Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності: Методичний посібник*. Тернопіль: ТОКІППО, 2005. 96 с.
28. *Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура: монографія / за ред. В. Г. Кременя. –К.: Педагогічна думка. 2008. –472 с.*
29. Харарі Ю.Н. *21 урок для 21 століття*. Пер. з англ. О. Дем'янчука. Київ: Форс Україна, 2018. 416 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ П

Основні:

1. Використання ІКТ для підвищення якості навчання. http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/27861/
2. КТ для вчителів математики та фізики : посібник для вчителів. Чернігів: Видавеш Лозовий В., 2013. 106 с.
3. Ліньов К.О. *Інформаційне забезпечення державного управління та державної служби : навч.-метод. посіб.* К. : ДПС України, 2013. 49 с.
4. Освітні ресурси Інтернету. – <https://sites.google.com/site/osvitnires/ikt>
5. Ставицька І.В. *Інформаційно-комунікаційні технології в освіті*. <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1103>
6. Ракута В.М. *Microsoft Office PowerPoint 2007 (2010) для педагогічних працівників: навчальний посібник*. Чернігів: ЧОППО ім. К. Д. Ушинського, 2012. 43с.
7. Ракута В.М. *ІКТ для вчителів математики. Microsoft Word 2007 (2010), Advanced Grapher, Графіки*. Чернігів: ЧОППО ім. К. Д. Ушинського, 2012. 45 с.

Допоміжні:

1. Абрамов В.О. *Базові технології комп'ютерних мереж : навч. посіб. 2-ге вид. випр. і допов. ; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. К. : [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2013. 248 с.*
2. Афанасьєв Ю.Л. *Ентропійні тенденції у сучасній інформаційній культурі. Проблеми формування інформаційної культури особистості*. Маріуполь, 2013. С. 6–9.
3. *Болонська декларація* // www.mon.gov.ua/education/higher/bolon/
4. Бонч-Бруєвич Г.Ф. *Організація та обробка електронної інформації : навч. посіб.* Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Ін-т суспільства. – К. : [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2013. 108 с.

5. Буйницька О. Студент в інформаційно-освітньому середовищі сучасного університету [Електронний ресурс]. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2013. № 36 (4). С. 66–83. Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/865#Uo9SpNiHh9U>.
6. Глушак О.М. Застосування мережевих технологій в навчально-виховному процесі ВНЗ. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2013. Том 37 (5). С. 81–88.
7. Загальні відомості про вищу освіту в Україні // www.mon.gov.ua/education/higher/higher
8. Покришень Д.А., Ракута В.М. *Інформаційно-комунікаційні технології для працівників освіти*. Посібник до вивчення та практичної роботи для слухачів курсів підвищення кваліфікації всіх форм навчання. Чернігів: 2013. 98 с.
9. *Інформаційно-комунікаційні технології в освіті: дистанційне навчання*. <http://dist.org.ua/course/view.php?id=62>
10. Коваль Т.І. *Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності: навч.-метод. посіб.* К. : Вид. центр НЛУ, 2009. 380 с.
11. Козлакова Г.О. *Теоретичні і методичні основи застосування інформаційних технологій у вищій технічній освіті: Монографія*. К. : ІЗМН, ВПОЛ, 1997. 180 с.
12. Козяр М.М. *Віртуальний університет: навч.-метод. посіб.* Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2009. 168 с.
13. Ракута В. М. *Використання засобів мультимедіа у позакласній роботі з математики та інформатики: методичний посібник*. Чернігів: ЧОІППО ім. К. Д. Ушинського, 2013. –39 с.
14. *Розвиток ІКТ-компетентності вчителя в системі післядипломної освіти: метод. посібн.* / автор. кол. : Л.О. Базиль, Н.І. Боринець, І.Б. Гардашник, О.І. Гук, І.І. Задніпрянець, С.Л. Капіруліна, В.І. Ковальчук, І.В. Кузьменчук, С.В. Назаренко, О.А. Олексюк, О.Ф. Трухан, С.В. Якубов, Я.Ю. Якунін ; за заг.ред. В.І. Ковальчука, Л.О. Базиль, Л.О. Базиль, Н.І. Боринець, І.Б. Гардашник та ін.]. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 82 с.

Основні Інтернет-посилання

1. <http://www.youtube.com/watch?v=LtmdIPUGGe8>
2. <http://www.iktogskole.no/wp-content/uploads/2011/02/ipadasapedagogicaldevice-110222.pdf>
3. <http://www.apple.com/education/>
4. <http://vido.com.ua/news/view/uchebnik-xxi-vjeka-viersiia-dlia-ipad/1781>
5. http://www.cmu.edu/teaching/technology/whitepapers/ClassroomResponse_Nov07.pdf
6. <http://www.crlt.umich.edu/tstrategies/tstt.php>
7. <http://cft.vanderbilt.edu/docs/classroom-response-system-clickers-bibliography/>
8. <http://ctl.stanford.edu/handbook/technology-in-teaching.html>
9. <http://edudirectory.secondlife.com/>
10. <http://www.physorg.com/news168608901.html>
11. <http://ctl.stanford.edu/handbook/technology-in-teaching.html>
12. <http://www.stanford.edu/~johnrick/>
13. <http://www.jsnet.eku.edu/ARBlog/>
14. <http://education.mit.edu/projects/mitar-games>
15. <http://www.slideshare.net/kehamilt/augmented-reality-in-education>
16. <http://oblong.com/>
17. <http://www.media.mit.edu/>
18. <http://depthjs.media.mit.edu/>

ДОДАТОК

до робочої навчальної програми дисципліни

Педагогічна інноватика. Змістові модулі «Лідерство та інновації в освіті», «ІКТ в освіті»

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

Освітня-наукова програма: 011.00.01 Педагогіка вищої школи

Освітній рівень: другий (магістерський)

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ЛІДЕРСТВО ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ

Модуль I. ТЕОРІЯ ЛІДЕРСТВА ТА ІННОВАЦІЙ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Семінарське заняття 1.

Тема. Сучасний викладач вищої школи як провайдер інновацій та лідер змін (2 години)

1. Сутність лідерства як інноваційного керівництва процесами та організаціями.
2. Особливості лідерства в освіті.
3. Викладач вищої школи як лідер та провайдер нововведень.
4. Стратегії розвитку лідерського потенціалу викладача вищої школи.
5. Підходи до навчання лідерству в сучасній вищій школі.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 4 *Додаткові:* 1, 2, 8, 9

Семінарське заняття 2.

Тема. Інновації та інноваційні процеси у вищій освіті (2 години)

1. Сутність та класифікація педагогічних інновацій.
2. Закономірності перебігу інноваційних освітніх процесів та принципи управління ними.
3. Умови ефективності інноваційних освітніх процесів.
4. Характеристика рольових позицій в організації інновацій.
5. Ролі інноваційного викладача вищої школи.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2 *Додаткові:* 2, 3, 4, 5, 6, 10

Модуль II. ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Семінарське заняття 3.

Тема. Підготовка викладача вищої школи до впровадження інноваційних технологій навчання (2 години).

1. Професійний розвиток викладача вищої школи: етапи, елементи.
2. Принципи навчання дорослих.
3. Навчання викладача через наставництво.
4. Навчання викладача через дослідження.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 5, 6 *Додаткові:* 1, 2, 5, 6, 7

Семінарське заняття 4.

Тема. Методика застосування інноваційних технологій навчання в освітньому процесі вищої школи (2 години).

1. Характеристика технологій кооперативного навчання.
2. Особливості ігрових технологій.
3. Специфіка технологій опрацювання дискусійних питань.
4. Сучасний тренінг: особливості підготовки та проведення.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 5, 6 *Додаткові:* 1, 2, 7

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ІКТ В ОСВІТІ
МОДУЛЬ III. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА ВИКОРИСТАННЯ
ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

Практичне заняття 1.

Тема. Роль і місце ІКТ в реалізації сучасної освітньої парадигми (2 години).

1. Сучасна парадигма освіти: фундаментальні концепції та підходи (загальна характеристика).
2. ІТ як засіб реалізації концепцій гуманізації та демократизації освіти.
3. ІТ як засіб реалізації концепції особистісно-орієнтованого навчання та індивідуалізації.
4. ІТ як засіб підвищення ефективності та якості освіти.
5. ІТ як засіб реалізації положень Болонського процесу про безперервну освіту.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7

Додаткові: 2, 3, 4, 7, 8.

Практичне заняття 2.

Тема. Дидактичні основи використання ІКТ (2 години).

1. Активізація пізнавальної діяльності учнів за допомогою ІТ. Реалізація принципів активності та інтерактивності.
2. Модульно-рейтингова система навчання на основі ІТ.
3. Теоретичні основи і принципи інтеграції ІТ в освітній процес.
4. Поєднання традиційних методів навчання з інноваційними методами навчання на основі ІТ. Автоматизація освітнього процесу та інноваційні технології.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7

Додаткові: 2, 3, 4, 7, 8.

МОДУЛЬ IV. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

Практичне заняття 3.

Тема. Управління освітнім процесом ЗВО засобами ІКТ (2 години).

1. Поняття «технологія навчання, педагогічна технологія навчання, інформаційна технологія навчання (педагогічне та технологічне визначення)».
2. Інформаційно-комунікаційні засоби навчання: загальна характеристика та класифікація. Загальні дидактичні вимоги до них.
3. Комп'ютерні засоби навчання. Електронні навчальні програми та матеріали. Навчальні ігри. Графіка.
4. Мультимедійні засоби навчання.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2-5

Додаткові: 5-7

Практичне заняття 4.

Тема: Методика використання ІКТ в практиці викладача-предметника (2 години).

1. Особливості та методика використання ІТ в освітньому процесі з іноземних мов.
2. Особливості та методика використання ІТ у процесі вивчення дисципліни «Українська мова та література.»
3. ІТ в роботі класного керівника та куратора.
4. ІТ в роботі адміністративних працівників школи та ЗВО.
5. Методика та вимоги до оформлення предметного кабінету з інформаційно-комунікаційними засобами та технологіями навчання.
6. Особливості використання ІТ в середній освіті та у ЗВО.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4.

Додаткові: 3-6